

Lo Catalanista

Setmanari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. Los originals no s'tornan.

DIRECCIÓ, REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Calderón, 36. — Teléfono, 186.

Representació Administrativa a Barcelona
Llibreria de Alvar Verdagué Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell, 2 rals al mes.
Fora, 8 trimestre.
Un número sol. . . . 0'20 ptas.
Anuncis a preus convencionals.

Xampany Catalá

de la acreditada marca CODORNIU
de San Sadurní de Noya.

Se ven en las confiterías de Pere Fornalleda, «La Confiansa» de Vila jermans, Rosendo Crous, Joseph Garriga, en la drogueria de Joseph Formosa y en las principales fondas.

DELIBERACIONS

DE LA

PRIMERA ASSAMBLEA GENERAL DE DELEGATS

DE LA

UNIÓ CATALANISTA

CELEBRADA A MANRESA EN LO MES DE MARS DE 1892

Aquesta obra, que conté la llista de Delegats de la Assamblea, discursos que en ella s'hi pronunciaren y llegiren, y las «Bases» definitiva-ment aprobadas pera la «Constitució regional catalana», se ven al preu de «2 pessetas» en las llibrerías de Verdagué y López, Rambla del Mitj; Puig, plassa Nova; Massó y Casas (L'Avanc) Ronda de la Universitat; Durán, carrer de Fernando; y en la Secretaria de la «Unió Catalanista», en lo local de la Lliga de Catalunya, carrer de la Materrissa, 8 primer.

En aquesta ciutat poden demanarse al «Centre Catalá.»

DESDE EL ZAPATERO AL REY.

Estém en plé período de bagansa.

Tancadas las Corts, quina apoteóssis final fou l' *edificant* escándol del Congrés en sa última sessió, tots ó casi tots los grans pares de la pàtria, abandonan Madrid y 's disposan á passar uns quants mesos d' istiu allunyats del Centre y de las grescas parlamentarias.

Fatigats d' una campanya altament *profitosa* pels interessos de la Nació, van en busca del anhelat repós que, si á Deu plau y al Batlle, trobarán en las hermosas costas del cantábrich y demés llochs predilectes de la aristocràcia madrilenya.

¡Qu' agradós es lo descans després d' uns quants mesos de fatiga, de treball incessant, d' agitació contínua, de molestias y disgustos, lluytant pera l' engrandiment y benestar de la pàtria.

¿Y tot perquè? Sense cap mira personal ni egoísta, sense ambicions ni vanitats, sacrificantse per la pàtria ingrata que no sab agraahir tanta abnegació, caminant paulatinament al sepulcre, acostantse al dia en que la terra mare engoleixi per sempre sas despullas. Avuy fos y demá festa.

Descansar, donchs, es lo que convé. Axís ho aconsella la ciencia.

Y sobre tot que, quant los pares graves de la pàtria descansan, descansa també l' pahís qu' está ja cansat de qu' ells se cansin y los hi desitja un período interminable de descans pera poguer descansar sobre bases mes sólidas sa anhelada regeneració en tots los ordes de la vida social económica y política.

Peró desgraciadament los nostres homes públichs son fins á cert punt incansables y finit aquest período ó interregne parlamentari, empendrán nova campanya y tornarán ab l' acostumat desinterés, á preocuparse del bé del pahís y estudiar de quina manera podrán lograr mes aviat sa complerta y general ruina.

Los Cánovas y Sagastas, continuaran entretenint al pahís ab l' acostumat sainete de tira y afliuxa, donant toms á la sínia y fent lo joch dels catufuls.

En Gamazo, estudiant la mellor manera de nivellar presuposits, augmentant los gastos y disminuint los ingressos, paro-

diant los prodigiosos *travalls* del malaguanyat prestidigitador Canonge.

En Romero Robledo entretenint á las damas de las tribunas y fastiguejant al pahís, fent de saltinbanquis y acreditant lo *moralisador flamenquisme*.

En Moret, procurant nous convenis comercials ab las grans potencias extrangeras, ab lo laudable proposit de que 'ls productors no s' adormin sobre 'ls llorers conquitats y esperonarlos pera que treballin y estudiin la manera de poguer anar al Hospici en cotxe.

Y aixís succesivament cada un dintre de la seva esfera d'acció y segons las sevas aficions y aptituts, tornarán á la brega, y de nou se disposaran á fer la *felicitat* de la pobre Espanya que ja está tant cansada dels seus protectors que á bon segur que voldria que aquestos mesos d' istiu duressin una série interminable de sigles y que fessin vida y mort estiuejant tots los grans pares de la pátria.

Tots, *desde el zapatero al rey*.

SECCIÓ POLÍTICA

A Orleans (Fransa) hi ha hagut un gran escándol en lo Municipi. L' alcalde, sense consultarho als regidors, dirigi al President de la República una comunicació donantli la enhorabona y «saludant en ell al guardador de la Constitució y al continuador de la obra de pacificament social á que s' havia consagrat lo may prou plorat Mr. Carnot.»

Tot lo qual motivá un valent escándol per criticar los regidors que s' hagués felicitat á un president avans de coneixer com desempenyava 'l delicat carrech que li ha confiat la Convenció Nacional.

Se veu que á Fransa van molt tocats y posats ab aquestas cosas.

Si estessin euterats de lo que passa pera aquí no farian tant escarafall per un telégrama ó comunicació mes ó menos.

Aquí ni tan solsament s' espera que sigui al candallero lo personatge que 's vullgui sino que á qualsevol hora se li remeten telégramas y cartetas de felicitació y adhesió per lo que farà quant puji, si es que hi puja.

Ab aixó no hi ha pas dupte que estem mes adelantats que 'ls francesos.

Corporacions económicas hi han que 's pot dir que no fan altra cosa que enviar y rebre telégramas de personatges mes ó menos de fira per motius que las mes de las vegadas fan pena.

¡Oh! y bon goig que no mes 's perdi 'l temps d' aquesta manera.

Encara succeeix á vegadas que fins essent públich y notori lo comportament antipatriòtic de certs personatges, se 'ls obsequia, se 'ls saluda y se 'ls considera ni mes ni menos que si fossin una colla de grans homes.

¡Com se coneix que a Orleans no hi entenen ab la política de barretadas y vinclaments d' esquena que tant ilusiona a la gran gent de nostra terra!

Aquestos dias hem estat advocats a un altre conflicte dels que tant sovintejan entre la gent de la política madrilenya.

Lo ministre de Marina, s' havia proposat a participar l' indul al Consell de Guerra del departament de Cádiz que estava castigat com es ja sapigut de sobras y los oficials que formavan lo Consell, entre ells l' almirall Maymó varen considerarse lliures, sense esperar l' avis oficial del Consell suprém de Guerra y Marina.

Mes heus aquí que 'l president d' aquest Cos lo general Pavia las ha agafadas tal com s' haurian d' agafar sempre y no hi ha hagut mes remey, pesi a las influencias de sempre, que passar 'l tant de càstich a Maymó y demés companys de Cádiz, quedant com qui es lo pobre senyor Pasquin Ministre de Marina.

Nos alegrem moltíssim del acte de justícia del general Pavia.

Ja era hora que a Espanya sufrissin també lo càstich corresponent los grans personatges que gracias a las influencias de que disposan sempre havian esquivat lo bulto.

Es injust y altament irritant que no hi haigi compassió pels petits, mentres la gent d' upa se 'n burlan descaradament refiats de la immunitat escandalosa que 'l dona la influencia política.

Llàstima que aixís no s' hagués fet sempre y no seguixi fentse d' ara en devant.

D' altra manera anirian las cosas ó quan menys, alguns quants senyors assesegarian cadena per tota sa vida.

Madrid se queda sin gente.

Tota la colla de personatges y figurons de la política han tocat soleta, per anar a explayarse en las costas del Cantábrich ó a pendre las ayguas en alguns punts del Nort d' Espanya.

S' acosta l' época de calma y a no ser per los interviews dels periódichs ó pels motins dels pobles, en aquestos temps de la sanch ardenta, poca cosa tindrem per dir en aquesta Secció del periódich.

De tots modos no faltarán motius per desgracia. Fan tants disbarats los governants d' Espanya que... que dimoni será que no tinguem que ocuparnos de sas futuras barrabassadas!

LA ACTITUT DE ALEMANIA

Lo *Reichsanzeiger* ó si 's vol la *Gaceta* del Imperi alemany, ha publicat lo següent ab referencia al tractat hispano-alemany, qual traducció doném com dato pera la historia polítich-económica d' Espanya:

«Las Corts espanyolas s' han tancat lo 11 de Juliol sens que la comissió del Senat nombrada pera presentar dictamen sobre 'l tractat hispano-alemany ho hagi verificat. Per consegüent es

precís considerar definitivament d'impossible realisació lo que s'arribi á concertar lo tractat. La culpa d'aixó y de la continuació de la guerra de tarifas entre Espanya y Alemania recau sobre aquells polítichs espanyols que han sabut impedir la discussió del tractat durant lo present periodo legislatiu. Sabut es que'l tractat hispano-alemany del any 1893 fou denunciat per Espanya y en sa consecuencia caduca en primer de febrer de 1892.—A pesar d'haverse mostrat Alemania disposada desde un principi á un nou arreglo, se procedí á poch á poch á negociar-lo y sòls en Agost del '93 s'arribá á firmar un nou conveni. En tal acte se prengué per las duas parts lo compromís de presentar lo tractat quant avans als Parlements respectius, y á procedir al cambi de ratificacions á lo más tardar lo 31 de desembre de 1893.

Per part de Alemania s'han complert en un tot dits compromisos, donchs per un costat se conseguí la aprobació del Parlament y per altra se declará lo Govern imperial disposat á la ratificació. Espanya, al contrari, sòls ha portat lo tractat á las Corts, ó sia al Senat, en abril d'aquest any, ahont no trobá la deguda acullida, donchs la comissió á qui s'encomanà, resolgué obrir una informació, la cual, segons se despren dels fets, sòls pogué tenir per objecte retrassar la discussió, de tal modo que no arribés á ser un fet lo tractat. Desde la espiració del antich tractat havía Espanya beneficiat ab pocas interrupcions de las ventatjas que Alemania te concedidas á altrás nacions, per medi d'un modus-vivendi, á cual renovació ha tingut Alemania que accedir nada menos que deu vegadas, sens que Espanya concedís ventatjas corresponents ab las rebaixas fetas en sos tractats, por lo pujat de sas tarifas novas. Al cumplirse lo plasso de la última prórroga lo 15 de maig, no podia Alemania accedir á una extensió del modus-vivendi, en vista de la actitud de la comissió senatorial, res d'acort ab las bonas prácticás internacionals.

Per aquest motiu se posá en vigor, respecte dels productes espanyols, en 16 de maig, la tarifa autònoma (máxima) alemana. Donadas las circunstancias era de esperar que'l Govern espanyol s'hagués contentat, fins la deliberació del tractat per las Corts, ab aplicar als productes alemanys sa segona columna, ja de si molt alta, excluhintlos solament dels beneficis concedits en

sos tractats ab algunas nacions desde primer de janer del any corrent. Pero havent la Govern espanyol resolt la aplicació de la primera columna de son arancel á la importació alemana, ha tingut que contestar Alemanya recarregant sa tarifa autònoma ab un 50 per 100 respecte d' una serie d' importants articles d' exportació espanyola. En aquest estat de coses es natural que 'l Govern imperial se sent ja deslligat de tot compromís respecte del tractat y considera, per lo tant, fracassat son intent d' arribar á un acort polítich económic ab Espanya. L' embaixador alemany en Madrid ha, en sa consecuenca, rebut instruccions de fer sens demora una declaració en lo indicat al Govern espanyol.

Deixant apart alguns incisos y algunas apreciacions no ajustadas á la rahó, la contrarietat que en aqueix relato s' observa demostra que ab lo famós tractat s'ols los interessos generals de Alemanya sortían favoresects, y que quants l' han combatut han fet be á Espanya combatentlo.

PRIMER TRIOMF DECISSIU DEL PROTECCIONISME EN LAS CORTS

Alguns de nostres lectors recordarán tal volta lo molt que celebràrem l' acte patriòtic exemplar de independència de caràcter realisat pel senyor Durán y Bas al rompre valentment los lligams que dintre del partit *liberal-conservador* ó *canovista* (del qual era capdill indiscutible en nostra provincia) podian, ja que no obscurir sa serenitat de judici, dificultar ó destorbar sa llibertat complerta d' acció. Personas de tants coneixements y tan probada experiència no están, certament, destinadas á ésser *escolans d' amen* dels aventurers polítichs; prohoms d' aytal autoritat deuen manar y no obehir; estadistas d' eixa altura han d' ésser capitans y no soldats en las batallas parlamentarias.

Nos confirmava en dita opinió, que del senyor Durán teniam formada, lo veure que sos projectes salvadors, com lo may prou celebrat del plan general d' administració, y sas esmenes a las lleys presentadas pel Govern, quedavan enterrats en las carretas de las comissions ó eran eludits per la sofisteria retórica dels oradors ministerials. Aixís cresqué més nostra esperansa en la eficacia de la valua del Senador de Barcelona, lo polítich catalá més independent, alumbrio retret del tot del camp de la intriga parlamentaria, contemplantlo retirat en son estudi de juriseonsult, de economista y sociólech, reunint més datos y aplegant més alé y coratge pera tornar á las lluytas de las Corts á imposar lo credo y la bandera

sencerament conservadora als qui usurpavan lo nom d' una escola de la que ningú te més drets que ell á ésser representant en Catalunya.

Quan plenamen s' ha complert lo que confiavam no podia deixar d' efectuar-se, ab claretat ho mostra la victoria guanyada pera la causa proteccionista contra 'ls compromisos anti-patriòtics d' en Moret, la indifferencia cinica d' en Sagasta y la apatia d' una majoria estúpida y servil, per la comissió-informadora del tractat de comerç ab Alemania; de la majoria de qual comissió, sens ser president, ha sigut constantament esperit informador y 'l més elocuent verb indiscutible lo degá venerable de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona.

Lo talent y energia del senyor Durán y Bas no solzament han lograt fer mantenirse forts y fermes en sa investigació informadora (sens emetre 'l dictámen que 'l Govern, ab tantas pressas, imperiosament demanava) als nobles individus de la majoria de la comissió, sino que ha conseguit l' apoyo, cuasi incondicional de las hosts d' en Silvela y d' en Cánovas, a quals ordres avans militava. De soldat ó capitá ha passat aixís á general nostre antich estimadisim catedràtic; y baix la comanda de tan estrènuo capdill los proteccionista han obtingut en lo Parlament la primera victoria decisiva.

Aixó ha reconegut lo mateix Romero Girón, principal defensor del Govern en la esmentada campanya, al dir y repetir: *en aquest assumpto no hi ha més triomfador que 'l senyor Durán.*

La premsa li ha fet justicia. Fentse ressó de la opinió general, observa l' expert redactor de la Revista parlamentaria del *Diario de Barcelona*: «No es posible desconexer que 'l docte Catedràtic ha sigut l' inspirador y director de la triomfal empresa. Sens sa integritat ferma, sens sos amples coneixements en la la materia y las relacions que 'l posan en contacte ab tots los centres productors permetentli estimar sas nesecitats y aspiracions, hauria estat impssible que la majoria de la comissió se sostingués en la actitud que li ha alcansat tan esplendent victoria, ab tot lo saber y poder del senyor Barzanallana. Enseps han lluytat abdós en defensa de la producció nacional, y á abdós se deura que no haja sigut aqueixa sacrificada als errors lliure-cambistas».

Las manifestacions d' entusiasme que Catalunya está fent y 's prepara á fer per l' héroe de la campanya, no poden ésser més merescudas y justas; puig, com deyam avans, lo triomf es indubtable, y tant més digne d' esment, en quant es lo primer obtingut pels industrials catalans de molts anys á aquesta banda, los qui han hagut l' honra de veure com lluytavan, al costat del ilustre senador catalá nobles y ardits senadors d' altres provincias, com lo jove y sabi marqués de Mochales, y 'l rústech y aguerrit biscaí, senyor Chávarri, que no ha dúptat en deixar la comprometedora companyia dels amichs d' en Sagasta pera entaular amistat lleyal y franca ab los seguidors del brau é intelligent campió de la causa de la industria nacional amenassada de mort pel projectat concert económich ab Alemania.

J. M.

(De La Veu del Montserrat).

CENTRE CATALANISTA DE OLOT

QUINT CERTÁMEN LITERARI

La Junta Organitzadora, constituïda pera preparar lo Quint dels Certámens Literaris que ab tant creixent éxit ve celebrant aquest «Centre», ab motiu de las festas de Nostra Senyora del Tura, convoca als conreadors de las Ciencias y las Lletres, poetes y prosistes, á pendre part en la Festa que, ajudant Deu y baix los auspicis de l' autoritat local, tindrà lloch en un dels dias de las próximas festas de la Mare de Deu del Tura.

La Junta desitja inspiració y bona sort als escriptors que prenguin part en aquesta lluyta literaria, pera escriurer las composicions que serán jutjadas y premiadas de conformitat ab lo següent

CARTELL

PREMIS ORDINARIS

Premi anomenat d' *honor y cortesia*, ofert per lo «Centre», consistent en una Flor Natural; s' adjudicarà á la millor poesia de tema lliure. L' autor premiat, com es costum, deurá fer present de dita flor á la dama de sa elecció, la que, proclamada *Reyna de la Festa*, desde son lloch presidencial entregará tots los altres premis als demés autors llorejats.

L' Ilm. Ajuntament d' aquesta vila, ofereix una obra d' art, adquirida per concurs entre ls artistes olotins, al autor que en prosa ó vers, en llengua catalana ó castellana, descrigui millor una de nostras costums olotinas.

Lo «Centre», ofereix una ploma d' or á la millor poesia sobre un fet històrich de nostre Principat, preferint, en igualtat de circumstancias, la que canti un aconeteixement de nostra encontrada.

PREMIS EXTRAORDINARIS

Lo Rvnt. Dr. D. Esteve Ferrés, párroco d' aquesta vila, fa donatiu d' un àlbum artístich á la preferent poesia qu' en millor forma y estil respongui al lema *Lo millor de Olot (en levinalla)*.

L' Exm. é Ilm. Sr. Dr. D. Joseph Morgades y Gili, Bisbe de Vich, un objecte d' art al autor del millor treball que desenrotlli 'l tema següent: *Vida y fets de Bernat Tallaferro, Comte de Besalú*.

D. Joseph Puig, diputat provincial, fa ofrena d' una ploma de plata á la millor poesia, catalana ó castellana, que canti un fet històrich de la comarca olotina.

D. Joaquim Vayreda, diputat provincial, ofereix un paisatge al oli, original del donador, á la millor biografia del escultor Amadeu.

D. Joseph Esquena y Mas, fabricant, fa donatiu d' una obra d' art, adquirida d' un dels artistes olotins, al millor treball en prosa, que 's desenrotlli sobre un dels lemas del catalanisme.

La casa «El Arte Cristiano», ofereix una imatge que representa «la Verge de Murillo», en cartró fusta, de 0'70 centimetres, ricament decorada, al autor de la millor poesia de caràcter religiós de tema lliure.

Ló distingit escultor D. Miquel Blay, fa donació d' un dels millors bustos que ha modelat durant sa estancia en nostra vila, á la més inspirada poesia, deixant lliure al poeta de cantar i' assumpto que més li agradi.

D. Joseph Berga (fill), escultor, fa donació d' una escultura en terra cuyta, al millor treball humorístich, en prosa ó vers, siguent preferible, en igualtat de circumstancias, prosa.

D. Celestí Devesa, escultor, ofereix una obra escultórica original del donador, al autor de la més inspirada poesia amorosa, qual tema 's deixa al bon gust del poeta.

Uns joves catalanistas de nostra vila, fan donatiu d' una obra d' art, d' un de nostres artistes, á la millor poesia de caracter festiu de bona mena. (1)

B A S E S

1.ª Lo Jurat concedirà tants accéssits com cregui convenients.

2.ª Tots los treballs haurán d' esser inédits, poguentse presentar escrits en catalá ó castellá, tots los que s' espresan en sos respectius temas.

3.ª Se reserva 'l Jurat per un any, á comptar desde 'l dia de la Festa, la propietat de las obras premiadas.

4.ª Tots los treballs deurán esser remesos al Secretari del Jurat Calificador, carrer de Lorenzana, avans del dia 25 d' Agost vinent inclusiu. S' enviarán en plech clos, que contingui 'l nom del autor, portant en la coberta 'l títol y lema de la composició.

5.ª No s' entregarán los premis á altra persona que al autor ó á la que aquest hagi indicat préviament.

6.ª Los plechs que continguin los noms dels escriptors no premiats, serán cremats en l' acte de la Festa.

7.ª Si algún dels premis no pogués adjudicarse á composició adequada al tema d' aquell, queda facultat lo Jurat pera discernirlo á la qu' estimi convenient.

Lo Jurat Calificador lo constituhirán los senyor D. Joaquim Botet y Sisó, *President*; D. Joseph Franquet y Serra, *Vint*. Dr. D. Miquel Serra y Socarrats, *Pbre.*, D. Joseph Soler y Colomer y D. Pere Llosas y Badia, *Secretari*.

Lo *President* de la Junta Organisadora, *Joseph Esquena y Mas*.—Lo *Secretari*, *Celestí Devesa*.

Olot, 13 de Juliol 1894.

(1) Si 's presenta algún altre tema, 's publicarà un suplement á aquest cartell.

CONCURS REGIONALISTA DEL CENTRE CATALÀ

LE SABADELL

Composicions rebudas.

Número 1. *Narro Catalanista*. Lema: La veritable historia de Catalunya.—Núm. 2. *Cartilla pels catalans*. Lema: Tot ciutadà ve obligat á saber de memoria la historia de sa pátria.—Núm. 3. *Fleuri Catalanista*. Lema: Lo que es nostre volém nostre.—Núm. 4. *Ensenyansas catalanistas*. Lema: No pot desmentirse.—Núm. 5. *Cartilla pera la ensenyansa històrica dels catalans*. Lema: Catalunya fou gran.—Núm. 6. *Cartilla foral. Pera las escuelas de Catalunya*. Lema: Los petits se fan grans.—Núm. 7. *Catecismo foral de Catalunya*. Lema: La feyna del tau.—Núm. 8. *Compendi dialogat del programa catalanista*. Lema: Del dia ensá que aquells homens stranyys son stats, etc., etc.—Núm. 9. *Cartilla foral*. Lema: No hay atajo sin trabajo.—Núm. 10. *Abecé catalanista*. Lema: Catalunya pels catalans.—Núm. 11. *Desperta ferro del catalanisme*. Lema: Qui més hi sápigá que més hi diga.—Núm. 12. *Cartilla popular del catalanisme*. Lema: Pátria.—Núm. 13. *Cartilla regionalista*. Lema: Visca lliure Catalunya—dintre 'l reyalme espanyol.—Núm. 14. *Nou despertador de Catalunya*. Lema: Sols mereixen lo dorat blessó de verdaders fills de la pátria, etc.

Sabadell 19 de Juliol de 1894.—P. A. del J. —Lo sècretari, Antoni de P. Capmany.

L I T E R A T U R A

— A MATILDE OJEA —

Neboda del valent escriptor regionalista Alfred Brañas

Aquesta es la trova feta
per un vell y trist poeta,
de trovar mitx oblidat,
al vore á una gallegueta
que muntava á Montserrat.

«Oh marusinya, que 'n los ulls negres
dus la llum tota del sol ponent,
vens aquí á vore sortir alegres
les flamerades del sol naixent?

¿Es que ja 't cansa la boyra eterna
que á ton cel dona dolsa tristor,
y altre cel busques, que sempre enlluerna
del jorn sens núvols triunfal claror?

¿Es que te asusten lo bramit acre
y les tempestes de la mar gran,
y busques ones de argent y nacre
que sobre arenès de or se desfán?

¿Lo gran Apóstol, gloria de Espanya,
pot ser t'envia, grat misatxer,
perque á la Verge de la montanya
homatxe fases de benvoler?

Embarxádova de antich y noble
país que anyora sos drets perduts,
¿los esguarts gires á un altre poble,
germá en desgracies, germá en virtuts?

¿Oh marusinya volguda! Ignore
perqué tu muntés á Montserrat:
no te ho pregunte; pero em plau vore
en ton pit tendre lo boix sagrat.

Y si á la Verge de la Montanya
algo demanes—que jo no hu sé—
del cor fiantme, que may m' enganya,
perque t' escolte li pregaré.

Perque ditxosa, més que vingueres,
demà retornes á tes riveres,
y gloriós mires pòndres allí
lo sol que, n' estes montanyes veres
sortir sens núbols del mar llati.

Aquesta és la trovafeta
per un vell y trist poeta,
de trovar mitx oblidat,
al vore una gallegueta
que muntava á Montserrat.

TEODOR LLORENTE.

NOVAS

La próxima Festa Major promet estar animada segons las versions que corren; ja que todas las asociaciones sembra que s' disposan á lluhirse. Per no haverse publicat encara cap programa á l' hora que escrivim aquestas ratillas no podem donar detalls á nostres lectors, mes que posarlos al corrent dels festetjos que disposa 'l «Centre Catalá».

En la nit del dia 1 d' Agost tindrà lloch la solemne sessió de desclou-rer lo plech que conté 'l nom del autor premiat en lo Concurs del Centre y en la cual s' hi llegirà 'l treball premiat ademés del discurs presiden-cial de don Angel Guimerá y 'ls d' altres varis individuos del Jurat; y lo dia 2 á las 10 del matí se verificará la solemne abertura de l' Exposició de Bellas Arts de la cual ne tenim molt bonas referencias puig s' assegu-ra que será molt nutrida d' obras.

Com que aquestas festas serán públics, los forasters y 'ls fills de la nostra ciutat poden comptar ja ab dos poderosos alicients mes de la Festa Major.

Hem rebut un volúm de la darrera novela publicada pel distingit es-criptor catalá don Carles Bosch de la Trinxeria, la cual porta 'l titol de *Lena*, y ha cridat molt la atenció en los círculs literaris de nostra terra.

Agrahim la carinyosa deferencia del il·lustrat company ampurdanés que tant infadigable s' mostra en sa patriótica tasca de treballar per la gloria de Catalunya.

Próximament nos ocuparem de sa obra ab la atenció que requereix sa importancia y 'l renom de son autor.

Nostra distingida compatricia, la inspirada poetisa donya Agnès Ar-mengol de Badia acaba d' obtenir un nou triomf en sa brillant carrera li-teraria.

En un certámen de Chicago li ha sigut premiat ab diploma d' honor y medalla son poema «Fides Amor.»

Rebi nostra mes coral enhorabona.

Nostre estimat amic y col·laborador, l'entusiasta catalanista don Ernest Moliné y Brasos, ha sofert la desgràcia de veure morir a son volgut pare (A. C. S.)

Rebi nostre bon amic y sa apreciable família nostre messentit pesam.

La Companyia de òpera italiana que dirigeix lo reputat Mestre don Esteve Puig, avuy a la nit posarà en escena en lo Teatre de Euterpe la preciosa òpera en 4 actes del Mestre Donizetti, titulada *Lucrecia Borgia*, en qual desempenya debutarà lo jove tenor fill d'aquesta ciutat don J. Puig Escursell.

La subscripció organitzada en aquesta diòcesis pera costejar un objecte alegòric dedicat al senor Marquès de Comillas, com recort de la passada peregrinació nacional obrera a Roma puja a mes de 3.000 pessetas.

S'ha constituït en aquesta ciutat una Junta encarregada de procurar lo major número possible de adhesions y treballs al quart Congrés catòlic nacional que s'celebrarà en Tarragona en la primera quinzena del pròxim Octubre, formada per los senyors següents:

President, Rvn. don Joseph Baltà, Pbrè. Rector de Sant Feliu.—Vice-President, Rvn. don Damià Gumbert Pbrè. Rector de la Concepció.—Vocals: Rvn. P. Joaquim Corominas, Rector de las Escuelas Pias; Rvn. doctor don Santiago Estebanell, Pbrè. Rector Econòmic de Barbura; don Frederich Oliver, Abogat y President de la Conferència de Sant Vicents de Paul; don Joaquim Desumvila, President de la Academia Católica; don Miquel Ustrell, President de la Associació de Catòlics; don Francisco Barata y Planas, Abogat.—Tesorero, Rvn. doctor don Feliu Sardà y Salvany, Pbrè. Vocal de la Junta Diocesana Barcelonesa.—Secretari don Joseph Durán Taloch, Abogat y Secretari de la Associació de Catòlics.

Las personas que desitjin inscriures com membres titulars u honoraris del Congrés, poden entendre's ab qualsevol dels senyors que formen la expresada Junta.

La Companyia de camins de ferro del Nort, desitjant complaure a las poblacions de Sabadell, Tarrassa, Manresa y demés d'aquesta zona propera a la capital, ha decidit modificar son actual servey de trens posantne altre que comensarà a regir molt aviat y que s'ajustarà en un tot als desitjs d'aquestas poblacions y als de las moltas personas que a Barcelona tenen relacions ab ellas.

També, pera poguer anar ab tota comoditat a las Provincias Vascongadas y a Fransa, ha disposat que s'estableixi un tren expres entre Zaragoza y Alsàua, com en anys anteriors. Aquest tren estarà en combinació directa ab lo que surt de Barcelona ls dimars, dijous y dissabtes a un quart de sis de la tarde. Los viatjers que surtin per aquest tren arribarán

á Zumárraga á las deu y tres minuts del matí, á San Sebastián á las 11'20 y á Hendaya á las 11'55. Lo primer viatge comensará 'l dia 17 del actual. • Ademés d' aquesta combinació continúan los trens expressos que surten de Brcelona 'ls dimecres divendres y diumenges á dos cuarts de vuyt del vespre y que enllassan á Zaragoza ab los trens correus que van á Bilbao y Alsásua.

Lo passat dijous á la tarde se celebrá en lo Teatro del Olimpo de Bilbao 'l dinar en honor del ilustre senador senyor Chávarri, individuo de la majoria de la Comissió de tractats, que tant energich y decidit s'ha mostrat en la defensa de la producció nacional.

L' acte revistí escepcional importancia, en lo cual hi estavan representadas las autoritats de Bilbao; molts industrials y comerciants, varis diputats y senadors y alcaldes de gran número de pobles de la provincia.

Bilbao en pes s' asociá á la manifestació acudint gran número de personas á presenciar la entrada dels convidats y á escoltar los brindis.

Presidí la taula lo president de la Lliga de productors de Vizcaya, rententse adhesions de todas las regions espanyolas, principalment de Asturias, Navarra y Catalunya.

Al llegirse lo telégrama de la Lliga de productors del Principat de Catalunya hi hagué una verdadera y expontánea manifestació d' entusiasme entre 'l comensals y 'l números públich que assistí al acte. Aquest telégrama que anava dirigit al senyor Chavarri diu lo següent:

«La Lliga de Productors del Pimpeipat de Catalunya s' associa ab entussiasme á las manifestacions de gratitut tributadas á V. per sa patriótica conducta en la cuestió dels tractats. En temps de decadencia no tenen preu los rasgos de carácter. May son estérils los bons exemples. Ab ells la juventut aprén y la Pátria espera.»

Los brindis foren molts y tots ells oportuns y entusisastas, resortintne marcadament duas notas; una de utilitat al senyor Moret y la funestissima escola económica que representa y l' altra la conveniencia de que 'ls productors tots sense distinció de apassionaments polítichs no tornin á la antiga y antipatriótica apatía y busquin per tots los medis elements de resistencia pera combatre ab energia los desacerts económichs dels nostres governs.

Lo entussiasme fou gran y las felicitacions al senyor Chavarri innumerables.

En Stambuloff, l' ex-primer ministre de Bulgaria, y fundador de la independencia nacional de sa patria, conversant sobre la situació de son pays ab un periodista, ha dit aquestes patriotiques paraules:

«Los rusófls de Bulgaria son una forga considerable, y ha sigut necessaria tota la meva energia pera dominarlos... Equivocadament se 'm te per enemich de la Russia; jo no més soch contrari de la influéncia rus-

sa en mon pays. Fins suposant que la política russófil dels nous ministres sia sincera, la meua ha tingut la ventatge de que una reconciliació entre la Rússia y la Bulgaria no será possible fins d' aquí á cinquanta anys, es á dir, no podrá venir abuns d' una época en que la Bulgaria será prou forta y tindrà conciencia de si mateixa... Ara la Bulgaria pot avansar cap al Bosphóre y jugarhi un paper polítich.»

Diu nostre company «La Veu de Catalunya» en la secció del «moviment Regionalista»:

L' Arxiduch d' Austria Lluís Salvador, passá dies endarrera un gran perill. Havent sortit de ses hermoses possessions de Mallorca ab son yacht «Miramar» entrava al port d' Alger, quan topá 'l yacht ab unes roques, obrintshi una vía d' aygua que 'l feu anar á fons. Més abans, gracies á á Deu, s' havian pogut salvar, en los bots, l' Arxiduch y tota la tripulació.

Algún lector, després d' alegrarse de que aquestes persones existissen ab vida de la desgracia, dirá: ¿pero á qué vé parlar de tal succés en aquesta secció? Donchs senzillament, perque l' Arxiduch, ab tot y ésser austriach, es una gloria de la nostra terra y un gran devot de les lletres catalanes. Es de saber que l' Arxiduch, además d' haver publicades en llengua alemanya bon nombre d' obres notables estudiant les iles balears, es lo més entussiasta é ilustrat dels historiadors y apologistes del Beato Ramón Lull. Y encara cal afegir que l' Arxiduch escriu en nostra llengua estimada ab una correcció que molts escriptors catalans podrien envejar, y que LA VEU té l' honor de contar-lo en la llista de sos subscriptors des de 'l primer moment de sa aparició.

Lo llorejat poeta y estimat amic nostre, D. Jaume Novellas de Molins s' ha unit en lo sant llas del matrimoni ab la distingida senyoreta D.ª Assumpta Bofill, Lo canonge Dr. Ribas que doná la benedicció als nuvis en la cripta de Santa Eulària de la Seu Barcelonina dirigí als contrayents una hermosa y apropiada plática.

Desitjam al nou matrimoni tota mena de felicitat.

Ab motiu de la benedicció que doná l' Ilm. Sr. Bisbe de Barcelona á la iglesia de Santa Eulària del Desert de Sarrià, lo dia 9 del corrent, lo diari *La Vanguardia* publica un notable article escrit en nostra benvolguda llengua, firmat ab les inicials M. V. del que extractém los següents apartats segurs de que han de plaure á nostres subscriptors, no sols per lo que en si diuen, sino per que ab la major claretat fan notar les ventatjes de una reforma que en lo ja construït Institut del Desert de Sarrià, pera treballadors inválits, va plantejarse en be dels acullits y en honor de nostra terra.

Vegis donchs lo que en l' esmentat article se llegeix:

«Y passant d'aquesta digressió al nostre objecte, farem notar una particularitat que s'observa en lo referit *Desert de Sarrià* y es que allí 's ven imprés en tot quan ne pot dar mostra, lo caràcter, des costums y la llengua de la terra catalana.

Al inquirir la causa d'aquesta novetat (puix per mes que sia lògich, novetat es aquesta en los establiments benèfichs catalans) se ens ha explicat que se havia resolt aixís, tant pera honrar la memoria de la gloriosa Patrona del poble de Sarrià qua allí yisqué, com perque no era del cas privar als assilats de la seva materna llengua ni obligarlos a sentirne d'altra, deventi ésser catalans tots ells.

Lògich y encertat nos sembla aquest proposit; puix a les rahons enumerades podriam afegirhi que 's paga axis un tribut als iniciadors d'aquesta bona obra, y a tots aquells qu'han contribuït a posarla en execució puix uns y altres son catalans.»

Lo ministre de la Gobernació ha dirigit una circular als governadors civils, indicatls hi lo conducta que deuen observar en las properas eleccions a diputats provincials. Una de las cosas que més los recomana es que «imposin lo major respecte a la llibertat d'emissió de vot y a la sinceritat del sufragi.» La llástima es que la circular no avisi als governadors quin dia rebatán en casillat: ¡Farsants!

La Companyia Catalana del Teatre Romea de Barcelona avuy a las 9 de la nit pasará en escena en lo Teatre dels Camps de Recreo l'estrenó del tant celebrat drama en 3 actes, original y en vers del aplaudit poeta don Francisco X Godó: *La Mare de Deu del Mont*, acabant la funció ab la divertida pessa en un acte, de don Francisco Figueras: *Lo marit de la difunta*.

La societat Euterpe ho disposat celebrar avuy tarde en lo Saló Cruz un extraordinari ball a carrech de la reputada orquesta *Fatxendas*.

Lo senyor Chavarri ha dirigit una carta al Foment del Travall Nacional, agrahint la visita que en nom d'aquest li feren los senyors Molina, Pradera y Alvarez, de la Lliga Nacional de Productors, pera felicitarlo per sa campanya en la Comissió de tractats del Senat, contra 'ls convenis comercials.

Lo senyor Chavarri, en l'esmentat document, reitera sa decissió de combatre fermament en favor de la producció espanyola.

Segons llegim en los periódichs de Madrid, la notícia del gran dinar proteccionista celebrat a Bilbao en honor al Sr. Chavarri te altament contrarietat als lliure-cambistas madrilenys ja que no han pogut menos que

comprendre la gran significació del acte de Bilbao y de las manifestacions de simpatia fetas aqui á Catalunya al ilustre catalá senyor Durán y Bós.

Tant es aixís que fins á Madrid mateix la opinió comensá á deixar sols als famosos comerciants, defensors del lliure-cambi.

A n u n c i s

LENA

NOVELA CATALANA MONTANYESA

PER

CARLES BOSCH de la TRINXERIA

Punts de venda en Barcelona Llibrerías de Verdaguer y Lopez, Puig, Massó y Casas, Durán, Magatzém de paper de Joan Almirall, Imprempta LA RENAIXENSA.

PREU: 4 PESSETAS.

IMPREMPTA Y ENCUADERNACIONES

DE

PERE TUGAS

Fabricació de plegadors de cartró de totes mides.

Economia en travalls de impremta y litografia.

Confecció de Muestraris de totes classes.

Calderon, 36 -- Teléfono 186

Imprempta de Pere Tugás, Carrer de Calderon, 36, Teléfono, núm. 186.—SABADELL.